

Nr 286.

Av fru **Sjöström-Bengtsson** och fru **Svenson**, om utredning rörande åtgärder för nedbringande av enskildas kostnader för att häva ofrivillig sterilitet.

Under de senaste 10 åren har befolkningsfrågan intagit en framskjuten ställning i samhällsdebatten. Stora utredningar ha verkställts för att finna vägar för att öka födelsetalen. Riksdagen har vid upprepade tillfällen klart manifesterat, att landets bästa kräver ekonomiska offer för att säkra befolkningstillväxten.

I de stora utredningar, som gjorts, har emellertid frågan om steriliteten som faktor i detta sammanhang icke nog beaktats. Man beräknar, att i vart tionde äktenskap inga barn födas på grund av ofrivillig sterilitet. För dessa människor, som oftast säkerligen önska barn, är ofruktsamheten en tung börda.

Ofta är steriliteten ett obotligt tillstånd hos mannen eller kvinnan men ej alltid. Därför är det av yttersta vikt, att samhället gör allt som göras kan för att de fall, som kunna botas genom läkarbehandling, också beredas möjlighet att genomgå nödvändiga specialundersökningar och få ändamålsenlig behandling. Sådana undersökningar och behandlingar kunna givetvis i många fall ske vid de gynekologikliniker, som i allt större utsträckning upprättas vid länslasarett. Men det finns även fall, som fordra en mera ingående undersökning och behandling än som kan ges vid ovan nämnda kliniker. I detta sammanhang hänvisas till professor Axel Westmans artikel i boken »Sexuallivet i modern belysning», utkommen år 1944, ur vilken följande är hämtat:

»Medan sterilitetsfallen tidigare omhändertogs av allmänt praktiserande läkare eller lasarettsskirurg, bruka de på senare år i ökad utsträckning hänvisas till gynekologiska specialavdelningar. Men ej heller dessa stå alltid rustade för sådana subtila undersökningar som spermaanalyser, hormontitreringar m. m., vilka krävas. Den framkomliga vägen är, att till vissa centrala gynekologiklinikers förfogande ställas den specialutbildade personal, den instrumentella utrustning och de forskningslokaler, som äro nödvändiga för att en tillfredsställande utredning av de enskilda fallen skall kunna utföras och rationella behandlingsmetoder utformas.»

Det kan vara en ekonomisk fråga, huruvida de människor det här gäller kunna komma under behandling eller ej. Här borde enligt vår mening samhället ingripa genom att låta offentliga medel utgå för exempelvis fria resor, för sjukhusvård och för specialkonsultation.

Med anledning av vad ovan sagts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en allsidig utredning av frågan om vilka åtgärder som kunna vidtagas för att nedbringa den enskildes kostnader för att häva ofrivillig sterilitet.

Stockholm den 23 januari 1945.

Anna Sjöström-Bengtsson.

Gärda Svenson.

Nr 287.

Av herr **Holmbäck**, om utredning rörande ett organ för övervakning av enskilda monopolistiska företag och sammanlutningar.

(Lika lydande med motion i Andra kammaren nr 445.)

Stockholm den 23 januari 1945.

Å. Holmbäck.
